

FARMA ZVÍŘAT

- **Téma:** kritika tehdejší doby - komunismu a Sovětského svazu, rozklad socialistických idejí v Sovětském svazu, tendence společnosti k třídnímu rozdělení, nebezpečí řeči jako nástroje ke zneužití moci
 - **Motiv:** vliv politiky, pokrytectví, povyšování, absolutní moc, zvířata, farma, lhaní
 - **Časoprostor:** farma v Anglii (Panská farma), v 50. letech 20. století
 - **Kompoziční výstavba:** děj chronologický, členění do 10 kapitol
 - **Literární druh:** epika
 - **Literární žánr:** antiutopistická novela / román + prvky satirické bajky, alegorie
-

- **Vypravěč:** neosobní vypravěč (nevidí do hlav postav), er-forma
- **Postavy (hlavní/vedlejší, kladná/neutrální/záporná):**

HLAVNÍ POSTAVY

- Prase Napoleon - (podobnost: J.V. Stalin): autoritářský a manipulátorský vůdce; chytrý, mazaný, podvodník, pokrytec (vyčítá něco, co sám dělá), manipulant, dělá vše v jeho prospěch
- Prase Kuliš - (podobnost: Lev Trockij): má dobré úmysly, ale je smeten silou Napoleona, konkurent Napoleona, chytrý s dobrými nápady, pomáhá ostatním zvířatům

VEDLEJŠÍ POSTAVY

- Prase Major - (Lenin): umírá na začátku příběhu, jeho ostatky slouží jako "ideologický artefakt", razí ideu, povzbudí revoluci
 - Prase Pištík - "prodloužená ruka" Napoleona – obratně manipuluje s ostatními zvířaty
 - Kůň Boxer - pracovitý, čestný a dobromyslný, ale zmanipulovaný "režimem"
 - Klisna Lupina - nosí ráda mašle (které jsou později zakázané)
 - Pan Jones – opilec, nejdříve se staral o zvířata dobře, ale později ne
- **Vyprávěcí způsoby:** přímá i nepřímá řeč
 - **Typy promluv:** dialogy
-

- **Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku:**

- spisovný jazyk

SPISOVNÁ SLOVA (neutrální, hovorová, knižní)

- občas hovorová slova, odborné termíny, slova se socialistickým zabarvením, archaismy

NESPISOVNÁ SLOVA (obecná čeština)

- **Literární / obecně kulturní kontext**

- Světová literatura 20. století – tvorba s prvky sci-fi – fikce, mimozemské civilizace, utopie / dystopie
 - Po 2. světové válce – v Čechách stalinismus; dílo u nás zakázáno, šířilo se v samizdatu
-

AUTOR

- *1903 Indie – †1950 Londýn
 - vlastním jménem Eric Arthur Blair
 - esejista, novinář
 - narozen v Indii, otec úředník
 - v jednom roce se přestěhoval s matkou do Anglie (město Oxfordshir - zde říčka Orwell → pseudonym)
 - vystudoval střední školu a předuniverzitní školu
 - kvůli nedostatku peněz nestudoval na univerzitě
 - socialista, antifašista a kritik všech nedemokratických politických tendencí
 - nenávisť k imperialismu
 - nějakou dobu žil na ulici jako tulák
 - dobrovolník ve španělské občanské válce
 - druhé sv. války se nezúčastnil kvůli tuberkulóze
 - v roce 1940 začal pracovat pro BBC
 - zemřel na tuberkulózu ve věku 46 let
-

DÍLO

- **1984** - antiutopický román s vizí totalitního světa, témata - manipulace, kontrola, bezpráví, kritika totalitních režimů, napsal těsně před smrtí
 - **Na dně v Paříži a Londýně** - zážitky z doby kdy se pohyboval jako tulák mezi spodinou
 - **Hold Katalánsku** - z doby působení ve Španělské válce
-

SOUČASNÍCI AUTORA

Jméno

- **Arthur C. Clarke** – Vesmírná odysea
- **Isaac Asimov** – Já, robot
- **Ray Bradbury** – 451 stupňů Fahrenheita
- **Karel Čapek** – R.U.R., Ze života hmyzu